

# Leeswijzer Utopie van de vrije markt 2026

## College 1

Lezen Inleiding en §7 over Rand en tekst die online staat over Achterhuis

zie: <https://www.kb.nl/themas/nederlandse-filosofie/de-gevaren-en-kansen-van-de-utopie>.

Onderwerpen:

- Een korte inleiding op het denken van Achterhuis over Utopieën
- Een kennismaking met Ayn Rand

## College 2

Lezen: Deel I Het Atlantis van Ayn Rand §1 Greenspan en Rand, §2 Het neoliberalisme als utopie §3 De liberale utopie bestaat niet? §4 De familie van utopieën. §5 Op avontuur in een nieuwe wereld.

Onderwerpen:

- Wat kenmerkt een utopie?
- Waarom Atlas Shrugged een utopie is,
- De relatie tussen Objectivisme, Rands boek The Fountainhead en Atlas Shrugged.

## College 3

Lezen: Deel I §6 Atlas Shrugged

Onderwerpen:

- Wat is de inhoud van het boek.
- Waarom spreekt het ook Achterhuis toch aan
- Rand zelf en haar adepten over haar utopie.

## College 4

Lezen: Deel II Rol en geschiedenis van de vrije markt §10 het belang van de geschiedenis, §11 Drie economische ordeningsmechanismen §12 Gemeenheid §13 Wederkerigheid,

Onderwerpen:

- Kleine geschiedenis van het kapitalisme: natuurwetten en de relatie tussen arbeid, inkomen, macht en het goede leven.
- De alternatieven in het socialisme.
- Becker, Heilbroner en Illich over de plek van de mens in de economie,
- Wederkerigheid, van de meente naar de markt,

## College 5 & College 6

§14 Herverdeling, §15 het ontstaan van de marktmaatschappij.

lezen: Deel III Denken over de vrije markt §16 Aristoteles §17 Thomas More, §18 Locke, §19 Adam Smith

6 Lezen: Deel III Denken over de vrije markt §20 Jeremy Bentham, §21 Karl Marx, §22 Emile Durkheim, §23 John Maynard Keynes

Onderwerp

- Filosofen over de markt

## College 7

Lezen: De gerealiseerde utopie van de vrije markt Deel IV §24 Freidrich von Hayek: de wijsheid van de markt, §25 Milton Friedman: de bevrijding van de markt, § Chili als eerste experiment

Onderwerp:

- De gerealiseerde utopie,
- Problemen van een gerealiseerde utopie
- Idealen, macht en utopie

## College 8

Lezen: §27 De neoliberale tsunami, § 28 Water oorlogen, §29 Zorgen op de markt en § 30 Hebzucht en bonussen.

Kijken: <https://www.youtube.com/watch?v=HJaSFBK7ZOM> (Luyendijk)

- Groeiende kritiek op de vrije markt
- Ontmaskering van de utopie
- Eind van een strategie

## College 9

Lezen: Lees: Epiloog Noch markt noch staat.

Lees daarnaast; Kritiek van binnenuit (linkje op de website) en over Homo Deus (linkje op de site) en Ph. Blom (zie linkje op site) Kijk: <https://www.youtube.com/watch?v=XoejXbvjYwc> (linkje op de site)

Onderwerpen:

- Alternatieven voor de vrije markt (Pikkety, Kate Raworth) Andere doorsnijdingen van het probleem van het goede leven (Harari).
- Stel straks zijn we de drie utopieën voorbij, wat dan?
- Natiestaten, multinationals en nieuwe vormen van macht via data en technologie.

## College 10 Slottekst

Lezen tekst op de site (komt rond week 8 online)